

Samenvatting

Het in de afgelopen jaren doorlopen proces van de gemeenten Maastricht, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem en Vaals heeft de trambaanfietsroute voortgebracht als een project dat nu rijp is voor besluitvorming. Daarbij kan worden aangehaakt op draagvlak voor het project bij de Provincie. Van die zijde is cofinanciering in principe toegezegd. De betrokken gemeenten zijn opgeroepen dit positieve momentum niet verloren te laten gaan. Middels het tekenen van een intentieovereenkomst willen de gemeenten deze intentie bekrachtigen.

Het project is erop gericht om het traject van de voormalige trambaan tussen Maastricht en Vaals te gebruiken en als fietsbaan aan te leggen. De beoogde, vrijwel vlakke fietsbaan vormt een aantrekkelijke nieuwe verbindingroute die via Aken kan aansluiten op de Vennbahn. In grensoverschrijdend perspectief ontstaat zo een doorgaande fietsverbinding.

De trambaanfietsroute vormt een potentievolle drager voor gethematiseerde gebiedsontwikkeling. Ingezet wordt op het vermarkten van de route, samen met marktpartijen en met kansrijke projecten langs het tracé.

Beslispunten

Op basis hiervan wordt uw college geadviseerd:

1. In te stemmen met de doelstelling en uitgangspunten van dit project.
2. In te stemmen met een financiële bijdrage van € 200.000 bij een positief uitwerkingsbesluit medio 2016 ten laste van het Mobiliteitsprogramma.
3. In te stemmen met de bijgaande concept-intentieverklaring over het project.
4. Wethouder Dhr. Gerats, bij afwezigheid van Portefeuillehouder John Aarts, te mandateren om namens het college, de intentieverklaring te ondertekenen tijdens een daartoe georganiseerde bijeenkomst op 14 december 2015.

1. Aanleiding

Het Project 'Maastricht-Aken, van trambaan tot fietsbaan' is voortgekomen uit de landschappelijke agenda van het Bestuurlijk Heuvellandoverleg van de gemeenten Maastricht, Meerssen, Valkenburg aan de Geul, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittern en Vaals.

Het project is erop gericht om het traject van de voormalige trambaan tussen Maastricht en Vaals te gebruiken en als fietsbaan aan te leggen. De beoogde - vrijwel vlakke - fietsbaan vormt voor inwoners en verblijfgasten een aantrekkelijke nieuwe verbindingroute tussen de aanliggende steden en dorpen, dwars door landschappelijk hoogwaardig gebied. De belevingswaarde van het tracé is groot en heeft naar verwachting een positieve economische impact. Deze fietsbaan sluit aan om de recreatieve fietsroute Vennbhan in Duitsland en in Maastricht op de routes langs de Maas en richting België.

Om een bestuurlijke status te geven aan project ligt er nu een gezamenlijke intentieverklaring voor om met elkaar het commitment uit te spreken met de wens voor realisatie van dit project.

2. Context

Het project 'Maastricht-Aken, van trambaan tot fietsbaan' is voortgekomen uit de landschappelijke agenda van het Bestuurlijk Heuvellandoverleg van de gemeenten Maastricht, Meerssen, Valkenburg aan de Geul, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittern en Vaals. Deze gemeenten hebben gezamenlijk de gemeente Eijsden-Margraten aangewezen als bestuurlijk trekker. Richtinggevend voor het ontstaan van het project is een proces geweest, dat de Heuvellandgemeenten samen met de provincie Limburg hebben doorlopen:

- er is onderzoek verricht naar de realisatie van 'vlakfietsroutes' in het Heuvelland door de Fietsersbond Maastricht en omstreken, waarna een concreet Uitvoeringsplan Vlakfietsen in het Heuvelland is opgesteld;
- in 2014 is ervoor gekozen om dat Uitvoeringsplan Vlakfietsen gefaseerd te realiseren met een focus op de aanleg van de trambaanfietsroute Maastricht-Aken en bij gebleken succes waar mogelijk verder uit te breiden met andere fietsroutes;
- ter voorbereiding op definitieve besluitvorming over de realisatie van de trambaanfietsroute zijn onder meer een projectplan en een economische effectrapportage opgesteld. Ook is er een korte film gemaakt.

Na dit voortraject, zijn van begin 2015 tot heden de volgende stappen gezet c.q. resultaten bereikt:

- een intergemeentelijke stuurgroep en een projectgroep trambaanfietsroute zijn geformeerd, in eerste instantie zonder vertegenwoordiging van de Stadt Aachen;
- vanuit de provincie Limburg is een provinciale bijdrage aan het project in principe toegezegd, onder voorwaarden met betrekking tot het gemeentelijk financieringsaandeel;
- de stuurgroep trambaanfietsroute heeft ingestemd met de conceptversie van dit collegevoorstel en van een intergemeentelijke intentieverklaring;
- voorts is de Stadt Aachen als nieuwe projectpartner toetreden en heeft besloten een bestuurder af te vaardigen om, samen met de andere projectpartners, de intentieverklaring te ondertekenen;
- namens de provincie Limburg zal gedeputeerde Geurts de intentieverklaring eveneens ondertekenen.

3. Gewenste situatie

Het project stoelt op belangrijke uitgangspunten, die essentieel zijn voor de slagingskans van de trambaanfietsroute. Deze uitgangspunten zijn mede gebaseerd op ervaringen van het projectbureau van de Vennbahn tussen Aken en Luxemburg. In het navolgende kader zijn de uitgangspunten weergegeven.

1. functionele uitgangspunten van het project

Realisatie van de trambaanfietsroute Maastricht-Aken heeft als doel:

- de versterking van de economische en toeristisch-recreatieve structuur van Zuid-Limburg en de Euregio
- verwachte economisch effect: o.a. 500 recreatieve fietsers per dag in voorjaar en zomer, € 630.000 bestedingen per jaar, 9 fte werkgelegenheid
- om het Nationaal Landschap Zuid-Limburg verder te ontwikkelen en beleefbaar te maken
- verwachte toename van beleefbaarheid: landschappelijk en cultuurhistorisch rendement / vergroting van omgevingskwaliteit

De trambaanfietsroute is bedoel voor een brede doelgroep:

- met name recreatieve fietsers, als primaire doelgroep

- utilitair fietsverkeer en schoolgaande jeugd, als 'bijvangst'

2. technische uitgangspunten

Realisatie van de trambaanfietsroute als een aantrekkelijke en verkeersveilige fietsroute voor alle gebruikers door:

- het ontvlechten van verkeersstromen, waarbij de trambaanfietsroute wordt ontkoppeld van de N278; de N278 wordt in principe niet gevolgd, alleen daar waar geen enkel alternatief mogelijk is
- te kiezen voor een uniforme uitvoering, waarbij voorop staan: maximaal comfort, aansluiten op de Vennbahn met een stijgingspercentage van maximaal 2% en asfaltverharding, alsmede een voldoende breed tracé van minimaal 3.20 m. en maximaal 4 m. - door gebruik te maken van bestaande rustpunten.

Het is van meet af aan belangrijk om de trambaanfietsroute zo te ontwikkelen, dat in ieder geval voldaan wordt aan deze uitgangspunten. Het succes van de Vennbahn is gebaseerd op soortgelijke basisprincipes. De Vennbahn is ontwikkeld als een verkeersveilig, regionaal en toeristisch concept dat zo dicht mogelijk blijft bij het originele tracé van de voormalige treinverbinding tussen Aken en Luxemburg.

Voorkeurstracé

Het voorgestelde fietstracé in het voorlopige projectplan 'Maastricht-Aken, van trambaan tot fietsbaan' is getoetst aan de bovengenoemde uitgangspunten. Daarmee is het een voorlopig voorkeurstracé, dat goed is aan te sluiten op de Vennbahn. Niet alleen op een fysiek koppelpunt, maar juist ook vanwege de gekozen wijze van complete uitvoering. Indien concessies worden gedaan aan de technische uitgangspunten, wordt niet of onvoldoende voldaan aan de functionele uitgangspunten en worden daarmee de beoogde doelstellingen van het project niet of onvoldoende behaald. Uitgaande van de juiste uitvoering, dient de fietsroute over de totale tracélengte een uniforme uitstraling te krijgen. Aangetekend wordt hierbij, dat nog slechts een klein deel van dit voorlopige voorkeurstracé nieuw hoeft te worden aangelegd (circa 7,3 km). Tijdens een verdere uitwerking van het project moet blijken waar aanscherpingen van het tracé benodigd zijn, zodat uiteindelijk een nauwkeurig verloop van de route kan worden bepaald.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Het project is er primair op gericht om het recreatief fietsverkeer in Maastricht en het Heuvelland te bevorderen. Het meer en door meer mensen gebruik maken van de fiets en daardoor mee bewegen heeft een positief effect op de gezondheid.

5. Effect op de openbare ruimte

Het project voorziet in een aanpassing van de infrastructuur. Op het grondgebied van de Gemeente Maastricht is het betreft het een klein deel van dit tracé. Ieder wegbeheerder zal het trajectdeel gaan beheren dat op zijn eigen grondgebied ligt. Voor de gemeente Maastricht betreft dit een verbreding van een bestaand fietspad, over 400 meter, zodat hier in twee richtingen over heen gefietst kan worden. In de verdere uitwerking van het project naar het Voorlopig Ontwerp, zullen ook de (extra) beheer en onderhoudskosten worden meegenomen en zal worden afgestemd met de betrokken partijen binnen de gemeente Maastricht. In het nog te nemen besluit medio 2016 zullen zowel het plan, de investeringsfinanciering als de kosten voor beheer en onderhoud integraal voorgelegd worden. De extra beheerskosten zullen naar verwachting marginaal zijn.

6. Personeel en organisatie

Niet van toepassing

7. Informatiemanagement en automatisering

Niet van toepassing

8. Financiën

Over de financiering van de voorlopig geraamde investeringskosten heeft bestuurlijke afstemming plaatsgevonden tussen de betrokken gemeenten en met de provincie Limburg.

De benodigde financiën zijn bepaald aan de hand van een kostenraming die passend is bij deze fase van het project en is geraamd om € 2,8 mln. In de verdere uitwerking zal gewerkt worden aan een robuuste kostenraming die dan in besluit voorgelegd zal worden.

De Provincie Limburg draagt 50% van de kosten en de andere 50% betalen de deelnemende gemeenten met een verdeelsleutel die bestaat uit 1/7 aandeel van de gemeente Maastricht en 2/7 aandeel van de gemeenten Gulpen-Wittern, Vaals en Eijsden-Margraten.

In het onderstaande schema is het uitgewerkte financieringsvoorstel opgenomen met betrekking tot de voorlopig geraamde investeringskosten.

financieringsvoorstel		absoluut bedrag	percentage
provincie Limburg		€ 1.400.000,-	50%
gemeenten gezamenlijk		€ 1.400.000,-	50%
totaal		€ 2.800.000,-	100%
aandeel	Maastricht	€ 200.000,-	1/7 van 50%
	Eijsden-Margraten	€ 400.000,-	2/7 van 50%
	Gulpen-Wittern	€ 400.000,-	2/7 van 50%
	Vaals (+ Aken)	€ 400.000,-	2/7 van 50%

Uitgaande van 50% externe cofinanciering door de Provincie Limburg wordt aangenomen dat de betrokken gemeenten samen € 1,4 mln. bijdragen aan dit project. In de stuurgroep trambaanfietsroute is naar voren gekomen dat het bovenstaande financieringsaandeel voor elk van de betrokken gemeenten moet worden gezien als het haalbare aandeel. Conform dit financieringsvoorstel dragen de gemeenten Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittern en Vaals (+ Aken) maximaal € 400.000,- bij en de gemeente Maastricht maximaal € 200.000,- exclusief BTW (BTW is compensabel).

Deze bijdrage van € 200.000 zal opgenomen worden in het reguliere mobiliteitsprogramma jaarschijf 2017 of 2018. De kosten van het mobiliteitsprogramma worden normaal gesproken gedekt door BDU-subsidie mobiliteit (50%) en MJIP mobiliteit (50%). Mocht er geen BDU-subsidie worden toegekend dan komt de claim van € 200.000 volledig ten laste van het MJIP mobiliteit

In deze fase van het project betreft het een intentieverklaring ten aanzien van het project. Bij het nog te nemen uitvoeringsbesluit, dat verwacht wordt medio 2016, wordt deze intentie inclusief financiële bijdrage omgezet in een daadwerkelijke claim.

9. Aanbestedingen

Niet van toepassing

10. Participatie tot heden

Bij dit project zijn de deelnemende gemeenten, Provincie Limburg, Stadt Aachen, de Fietsersbond en diverse maatschappelijke organisaties en enkele individuele personen betrokken.

11. Voorstel

Op basis hiervan wordt uw college geadviseerd:

1. In te stemmen met de doelstellingen en uitgangspunten van dit project.
2. In te stemmen met een financiële bijdrage van € 200.000 bij een positief uitwerkingsbesluit medio 2016 ten laste van het Mobiliteitsprogramma.
3. In te stemmen met de bijgaande concept-intentieverklaring over het project.
4. Wethouder Dhr. Gerats, bij afwezigheid van Portefeuillehouder John Aarts, te mandateren om, namens het college, de intentieverklaring te ondertekenen tijdens een daartoe georganiseerde bijeenkomst op 14 december 2015.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

De verdere uitwerking van het project is reeds opgestart en wordt door de deelnemende gemeenten ondersteund. Doel van deze van deze uitwerking is te komen tot een voorlopig ontwerp inclusief een robuuste financiële onderbouwing op basis waarvan medio 2016 een uitvoeringsbesluit genomen kan worden.

Project trambaanfietsroute Maastricht-Aken

Actuele kostenraming

omschrijving	eenheid	hoeveelheid	resultaat verplichting	prijs per eenheid in euro	totaal bedrag in euro	
Deel 1						€ 62.500,00
Maastricht cs-Maastricht Keerberg						
verkeersveilige fietsoversteek						
leveren en aanbrengen VRI	st	1		€ 62.500,00	€ 62.500,00	
Deel 2						€ 92.550,00
Maastricht Keerberg-Cadier en Keer Keunesteeg						
aanbrengen verharding br=4,00m L=1000m						
afschrapen ondergrond	m2	4.000,00	€	2,20 €	8.800,00	
grond vervoeren naar erkend verwerker	m3	200,00	€	5,00 €	1.000,00	
stortkosten vrijkomende grond	m3	200,00	€	35,00 €	7.000,00	
profilen puinbaan	m2	4.000,00	€	3,00 €	12.000,00	
leveren en aanbrengen asfalt d=85mm	ton	850,00	€	75,00 €	63.750,00	
deel 3						€ 172.039,00
Cadier en Keer Keunesteeg-Cadier en Keer Fommestraat						
aanbrengen verharding br=4,00m L=980m						
verwerven grond	m2	3920		18,75 €	73.500,00	
afschrapen ondergrond	m2	3.920,00	€	2,20 €	8.624,00	
grond vervoeren naar erkend verwerker	m3	392,00	€	5,00 €	1.960,00	
stortkosten vrijkomende grond	m3	392,00	€	35,00 €	13.720,00	
profilen puinbaan	m2	3.920,00	€	3,00 €	11.760,00	
leveren en aanbrengen asfalt d=85mm	ton	833,00	€	75,00 €	62.475,00	
Deel 4						€ 62.500,00
Margraten thv sterre der zeestraat						
verkeersveilige fietsoversteek						
leveren en aanbrengen VRI	st	1	€	62.500,00	€ 62.500,00	
deel 5						€ 426.631,75
Margraten Vruchtenhof-Euverem						
aanbrengen verharding br=4,00m L=2285m						
verwerven grond	m2	8750		18,75 €	164.062,50	
afschrapen ondergrond	m2	9.140,00	€	2,20 €	20.108,00	
grond vervoeren naar erkend verwerker	m3	914,00	€	5,00 €	4.570,00	
stortkosten vrijkomende grond	m3	914,00	€	35,00 €	31.990,00	
profilen puinbaan	m2	9.140,00	€	3,00 €	27.420,00	
leveren en aanbrengen asfalt d=85mm	ton	1.942,25	€	75,00 €	145.668,75	
aanbrengen fietserstunnel onder N598 -> via provincie Limburg	m2	275,00	€	1.750,00	€ 481.250,00	
leveren en aanbrengen raster	m	3.500,00	€	9,38 €	32.812,50	
deel 6						€ 62.500,00
Wahlwiller thv Restaurant 't Klauwes						
verkeersveilige fietsoversteek						
leveren en aanbrengen VRI	st	1	€	62.500,00	€ 62.500,00	
deel 7						€ 759.037,50
Nijswiller-Lemiers						
aanbrengen verharding br=4,00m L=3000m						
verwerven grond	m2	15.000,00	€	18,75 €	281.250,00	
frezen ondergrond	m2	12.000,00	€	0,31 €	3.750,00	
grond ontgraven uit cunet d=0,25m	m3	3.000,00	€	2,20 €	6.600,00	
grond vervoeren naar erkend verwerker	m3	3.000,00	€	5,00 €	15.000,00	
stortkosten vrijkomende grond	m3	3.000,00	€	35,00 €	105.000,00	
aanbrengen fundering	m2	12.000,00	€	3,13 €	37.500,00	
leveren fundering d=0,25m	ton	5.550,00	€	11,25 €	62.437,50	
leveren en aanbrengen asfalt d=85mm	ton	2.550,00	€	75,00 €	191.250,00	
leveren en aanbrengen raster	m	6.000,00	€	9,38 €	56.250,00	
aanneemsom						€ 1.637.758,25
AK & WR						€ 294.796,49
uitwerkingskosten						€ 75.250,00
voorbereiding, toezicht						€ 150.000,00
stelpost bewegwijzering en maken app						€ 35.000,00
stelpost verwerving extra grond a € 5,- per m2	m2	30.000,00	€	5,00 €	150.000,00	
stelpost communicatie (brochures, media, infoborden etc)					€ 50.000,00	
stelpost belijning	m	29.000	€	0,25 €	7.250,00	
stelpost picknicksets, (groen)aankleding e.d.					€ 15.000,00	
totale kosten					€ 2.415.054,74	
onvoorzien				7,66%	€ 184.993,19	
Subtotaal geraamde projectkosten						€ 2.600.047,93
extra werk, aangedragen vanuit Gulpen-Wittem			sanering stortplaats aan N598, via provincie Limburg		€ 450.000,00	
			constructief onderhoud kunstwerken	€ 200.000,00		
			aanpassen wegaansluiting Wahlwiller	€ 7.500,00	via post onvoorzien	
			kappen groen viaduct Euverem	€ 10.000,00	via post onvoorzien	
extra werk, aangedragen vanuit Maastricht			aanpassen oversteekvoorziening Keerberg		pm	
extra werk, aangedragen vanuit Vaals			alternatieve route langs Maastrichterlaan		pm	
			aanpassen brughoofden Lemiers 4 stuks		pm	
Totaal geraamde projectkosten						€ 2.800.047,93